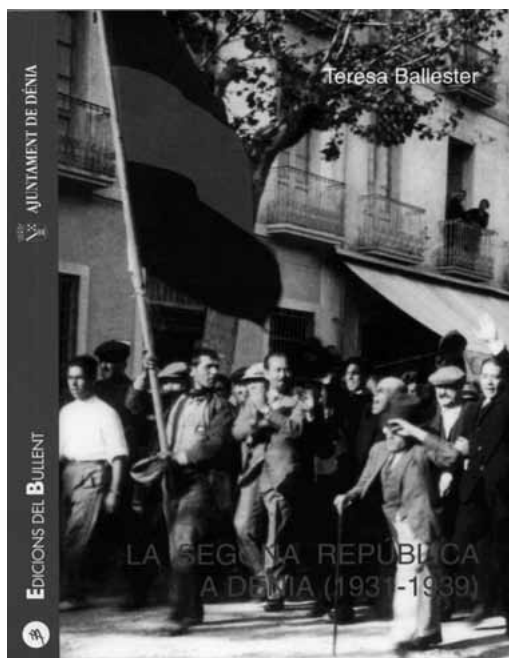

RESSENYES i LLIBRES

La Segona República a Dénia (1931-1939).

Teresa Ballester.

Edicions del Bullent / Ajuntament de Dénia.
 Novembre de 2008.

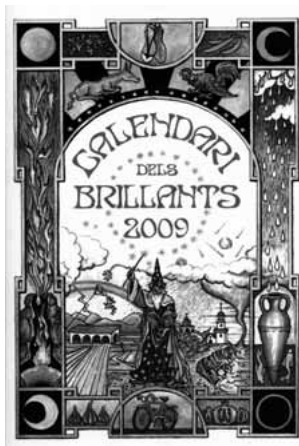
La Segona República a Dénia va ser una època de política convulsa; un episodi paradigmàtic, a escala local, d'un temps d'esperança i contradiccions, d'inexperiència democràtica que es va saldar amb fracassos nombrosos i èxits comptats, abans, fins i tot, que esclatara la guerra fratricida. Teresa Ballester recupera en el seu llibre els capítols més rellevants, a la capital de la Marina Alta, d'una dècada de llums i ombres, la dels 30, que acabaria sumida en la foscor de la dictadura.

El 14 d'abril de 1931 canviaren moltes coses. També a Dénia. La ciutat, en plena crisi comercial (el negoci de la pansa en davallada) i financera (amb un ajuntament endeutat), assumia el repte democràtic de la República amb l'entusiasme immortalitzat gràficament en algunes de les imatges que l'autora ha triat per a il·lustrar aquest treball: la que protagonitza la portada -la manifestació que va celebrar la victòria

electoral republicana- o una segona fotografia que mostra el moment del llançament, per les finestres del consistori, dels quadres dels reis.

Als moments d'eufòria inicials seguien les traïcions successives als principis democràtics, per part del conglomerat de partits que sorgiren al calor de la Segona República. Teresa Ballester relata, servint-se de valuoses i explícites fonts documentals, com són les actes municipals i altres documents d'arxiu, la premsa escrita de l'època i els pamflets de propaganda política, la situació d'ingovernabilitat, esguitada de vots de censura i acusacions de corrupció de dubtosa imparcialitat, que va regir els destins dels deniers i denieres. La precarietat democràtica generalitzada que va enfeblir la Segona República es fa palesa en la història particular de la Dénia dels 30, encara assetjada pel caciquisme.

Tanmateix, el període més negre de la República estava per arribar. La guerra i les seues conseqüències –les penúries de la població civil i la neteja expeditiva dels que no es sotmeteren al nou règim- tanquen un llibre que, inevitablement, l'autora agraeix a la col·laboració de les fonts vives, implicats i també familiars “que no volien que les històries dels seus avantpassats quedaren en l'oblit”.

CARDONA, Joan Josep. *Calendari dels Brillants 2009*. Edicions del Calendari dels Brillants. Pedreguer: 2008. 128 pàg.

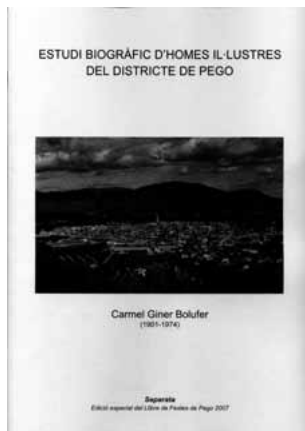
Calendari, santoral amb els patronatges, festes religioses i

populars com els aniversaris dels patrons d'oficis i gremis, les creences populars i els remeis que fan al cas, devocions als sants patrons amb novenaris, tríduums i quinaris, regiment de les fases de la Lluna i recomanacions astronòmiques, procuració de les faenes de muntanya, del camp i de l'hort, orientació per als patrons de mar, recompte dels anys darrers, prenuncis del temps que ha de fer, consells de medicina pràctica i altres i ponderades novetats compostes per a satisfer els afanys de tants com ho demanen per a l'any 2009.

SERRA, Xavier i Javier Calvo. *Inventari dels arxius parroquials de la Marina Alta. II/2 Arxiprestat del marquesat de Dénia*. Series monumenta archivorum valentina, IX. Facultat de Teologia Sant Vicent Ferrer. València: 2008. 217 pàg.

Segona i última part dels inventaris dels arxius parroquials de l'arxiprestat del marquesat de Dénia. Concretament, es tracta dels arxius de les tres parròquies de Dénia (la de la Nostra Senyora de l'Assumpció, la de Sant Antoni de Pàdua i la de Sant Miquel Arcàngel) a més de les de Jesús Pobre i la Xara (Sant Mateu Apòstol).

GINER, Carmel. "Estudi biogràfic d'homens il·lustres del districte de Pego". *Llibre de Festes de Pego 2007*. 16 pàgines.

ALMELA, Joan Miquel. "Galeria de personatges". *Llibre de Festes de Pego 2008*. 20 pàgines.

El 2007, Almela recuperava, per al llibre de festes d'això any, un estudi sobre pegolins il·lustres que Carmel Giner havia presentat als Jocs Florals de 1944. L'any següent, el mateix Almela en confeccionava un altre en què posava al dia i completava les semblances de personatges destacats de la segona meitat del segle XX. Entre els personatges vinculats a Pego d'aquesta segona separada trobem, com ara, Elvira Cambrils, José Maria Pascual, Augusto Benedico, Valerià Miralles i, fins i tot, el mateix Carmel Giner.

Romero, Joan (director), Fernando Vera (coordinador) i uns altres. *Diagnóstico técnico sobre funciones urbanas y desarrollo territorial en Dénia*. Serie Estudios y Documentos, 1. Universitat de València. 2008

L'objectiu principal d'aquest treball és l'elaboració d'un

diagnòstic tècnic referit a les funcions urbanes, en consonància amb el model de desenvolupament territorial de la ciutat de Dénia, sobre la base d'un sistema ample d'indicators orientat a conèixer l'eficiència de l'estructura urbana, les infraestructures i equipaments específics, a més dels aspectes relatius a la qualitat ambiental i de vida, la situació de l'urbanisme i l'ordenació del territori.

La idea final és plantejar l'àmbit local com un territori amb capacitat per a aportar avantatges competitiu a les empreses i qualitat de vida als ciutadans.

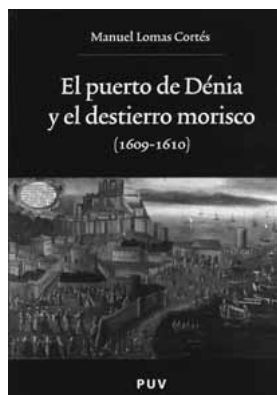
El diagnòstic tracta de detectar aspectes que requereixen intervenció o millores en benefici de la qualitat de vida i la competitivitat territorial de l'àmbit local.

Arcos, Manel. *La senda dels lladres. Bandolerisme als voltants de la serra de Mostalla (1806-1839)*. Història oberta, 168. Publicacions de la Universitat de València i Societat Coral el Micalet. Sueca: 2009. 185 pàg.

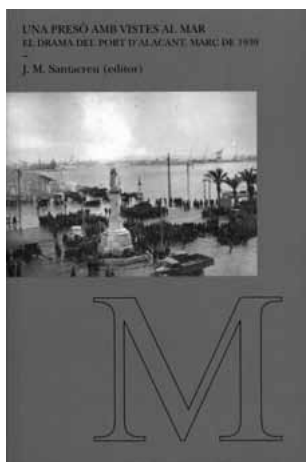
A la primeria del segle XIX, l'Estat borbònic, imposat

des de la Nova Planta, fa aire per totes bandes. En matèria d'orde públic, les institucions judicials i militars han perdut el control sobre l'ús de tota classe d'armes, permeses i prohibides. Davant aquesta fallida del poder, el bandolerisme s'arrela a l'àmbit rural i, especialment, a l'àrea compresa entre el Mondúver i el Montgó. Ací, hi ha una sèrie d'homes, com ara Joan Berenguer de *Fèlix*, El Rajoler d'Ador, Marcel·la, el Valent, Frares, Antoni Sala o l'Agre, que es resisteixen a obeir i decideixen rebel·lar-se. Les colles de roders exerceixen un domini aclaparador en camins i despoblats. Aquest treball, que ha rebut el XV Premi Francesc Ferrer i Pastor d'Investigació, reconstrueix els episodis protagonitzats per una mena d'aventurers romàntics que s'ho jugaren tot a cara o creu.

Lomas, Manuel. *El puerto de Dénia y el destierro morisco (1609-1610)*. Història oberta, 161. Ajuntament de Dénia i Publicacions de la Universitat de València. Sueca: 2009. 298 pàgines.

Aquest treball aborda el procés d'expulsió dels moriscs valencians iniciat al setembre de 1609 per orde de Felip III. Com a fil conductor, pren el desenvolupament que esta operació va tenir a Dénia i comarca, convertits, pel nombre de moriscs expulsats i de naus participants, en el port principal del foragitament i en un dels llocs més militaritzats arran de la rebel·lió de Laguar. Amb una exposició cronològica detallada dels esdeveniments desenvolupats en aquest espai, s'hi analitzen els factors que incidiren en la gestió administrativa, econòmica i militar de l'expulsió.

SANTACREU, José Miguel i uns altres. *Una presó amb vistes al mar. El drama del port d'Alacant, març de 1939*. La memòria, 1. Tres i quatre. Aldaia: 2008. 696 pàg.

En aquest treball s'examina el drama viscut mitjançant l'estudi de dades no estudiades fins ara i que condueixen a una aportació original. El port d'Alacant va ser el darrer reducte republicà a caure en mans dels franquistes. Aquest port va ser l'objectiu de milers de persones que cercaren uns vaixells que els portaren a la salvació; però els vaixells no hi eren i no hi van arribar mai. Així, tots els ocupants del port van ser fets presoners.

ROS, Andreu i Maria Jesús Costa. *Els xiquets a l'escola 1900-1950*. Fundació Cirne. Xàbia: 2008. 119 pàg.

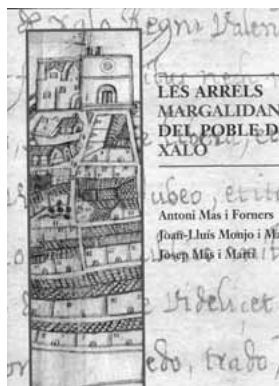
A partir de la tasca d'arreglada de fotografies antigues de Xàbia que du avant la Fundació Cirne, se'n presenta un treball que indaga en l'entorn escolar de la primera meitat del segle XX. A més del catàleg, confeccionaren una exposició que reuní les imatges juntament amb material escolar divers de l'època.

Fotoclub Dénia.
Tretze mirades.
Centre d'Art
l'Estació, 27.
Ajuntament de
Dénia.
Dénia: 2009.

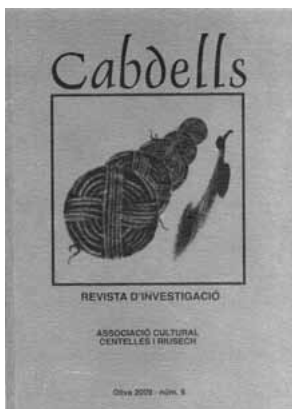
Catàleg de l'exposició que, l'abril d'enguany, reté homenatge a la fotografia, al poder invocador de la imatge, capturada en una fracció de segon i irrepitable, fugaç i, alhora, eterna en ser presonera de la càmera. Hi participaren tretze creadors del Fotoclub Dénia, afeccionats o professionals, que presentaren una mostra de la seua visió a través de l'objectiu: Paco Adsuar, Héctor Aura, Maribel Ballester, Santi Barroso, Bernat Cardona, Edu Gallego, Fran Gallego, Pepe Montenegro, Antonio Moya, Alfredo Sanz, Victoria Sauco, Paco Serra i Peke.

d'èxit l'esdevenidor turístic.

Mas, Antoni i uns
altres. *Les arrels
margalidanes
del poble de
Xaló.* Col·lecció
Tintinnabula, 7.
Ajuntament de Santa
Margalida.
Santa Margalida:
2009.
79 pàgines.

Santa Margalida i Xaló són pobles germans. Ho són de manera institucional des de 1998, gràcies a l'agermanament entre els dos municipis, però feia quatre segles que ho eren a tots els efectes. Fou aleshores quan, com a mínim, cent cinquanta margalidans s'establiren a Xaló, arran de l'expulsió dels moriscs, i passaren a constituir la majoria d'aquella nova vila valenciana. Amb el temps, tots, xaloners i margalidans, ho oblidaren. Aquestes pàgines expliquen per què, els uns a Mallorca i els altres a València, són germans.

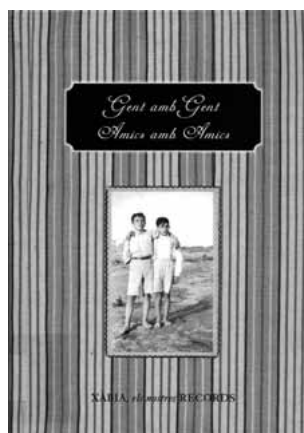
Associació Cultural Centelles i Riusech.
Cabdells.
Revista d'investigació.
Núm. 6.
Oliva: 2009.
216 pàgines.

En aquest número trobareu una arrebrega de la documentació sobre els estats sards del comtat d'Oliva confeccionada per Italo Bussa a partir de diversos fons tant insulars com l'Arxiu d'Estat de Càller com peninsulars –l'Arxiu Històric Nacional, l'Arxiu del Regne de València... L'article següent és un estudi breu realitzat per Francesc Mestre sobre les imatges de la Mare de Déu de la parròquia de Santa Maria la Major d'Oliva. La temàtica religiosa continua també en el tercer estudi, sobre la Glòria de la Capella del Santíssim Crist de Sant Roc d'Oliva. A continuació, trobem una traducció de l'article de Vicent Navarro sobre el topònim Awr.ba del districte de la Dénia islàmica que, segons explica l'autor, fa referència, més aïna, a Oliva que no a Orba. Finalment, aquest número enceta una secció titulada Erudició esparsa, amb vista a arrebregar per autors els articles i estudis apareguts en llibres de festes. El primer autor compilat és Francesc Pons. En primer lloc, hi trobem un estudi bibliogràfic i biogràfic sobre Pons i, tot seguit, els articles reproduïts, dedicats a la història i la toponímia olivera.

Evos. Núm. 44
Hivern 2009

Nou lliurament de la revista de l'Associació Cultural de la Vall d'Ebo (Marina Alta). Com cada número hi inclou articles de divulgació, de fauna, història, excursions, creació literària, passatemps, receptes de cuina, ressenyes de llibres, articles d'opinió, notícies del poble, consells de l'àvia... Com a novetat, a partir d'aquest número passarà a ser semestral.

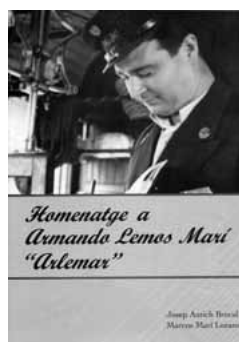
Autors diversos.
Gent amb gent.
Amics amb amics.
 Xàbia, els nostres
 records. Botella
 ediciones-Semanal
 Jávea. Xàbia: 2008.
 Sense paginar.

Seguint la línia de recuperació i estudi de la memòria fotogràfica que ha mamprés la, també xabienca, Fundació Cirne, l'editora de Semanal Jávea ens presenta un recull de les imatges de persones i llocs de la Xàbia dels anys trenta als setanta del segle XX que han anat apareixent, número rere número, en els vint-i-cinc anys d'edició de la revista.

Comes, Vicent i uns
altres. Cuidados
y consuelos. Cien
años de Fontilles.
Generalitat
Valenciana. Paterna:
2009. 382 pàgines.

Amb motiu del primer centenari de la fundació del sanatori de Fontilles, aquest estudi històric es planteja sobre tres objectius bàsics. En primer lloc, actualitzar i completar la trajectòria del centre al llarg d'aquest segle, especialment de la República ençà. En segon, reflectir la influència de cada període històric en les vicissituds del centre i, alhora, presentar les dades d'acord amb els plantejaments de la historiografia actual. I , finalment, donar compte dels diversos plans que constitueixen la vida interna de Fontilles com ara l'organització administrativa, les conjuntures econòmiques travessades, la tasca sanitària i investigadora de metges, la pastoral de jesuïtes, la importància i funcions del voluntariat, etc.

Antich, J. i M. Marí.
Homenatge a Armando
Lemos Marí "Arleamar".
Cròniques de Silla, 1.
Ajuntament de Silla.
Silla: 2009

Homenatge a
Armando Lemos Mari
"Arlemar"

Josép Arocas Bernal
Marcen Riera Llorens

Poc després de publicar la sala de Dénia, poble de residència d'Arlemar, els 1000 refranys de Dénia i els deniers, apareixia, com a torna, aquest altre llibre homenatge editat per la de Silla i que arplega l'obra diversa de Lemos dedicada a aquesta població. El llibre, a més de constatar el ressò que produí la publicació deniera a Silla --de fet, aquest recull significa el retrobament i el reconeixement del poble on va nèixer, incloeu unes paraules de Bas Carbonell, també originari de Silla i resident a Xàbia; una ressenya biogràfica de l'homenatjat il·lustrada fotogràficament; continua amb un recull de poemes dedicats a veïns de Silla, l'albufera, etc. passatges evocats de la joventesa de Lemos, acompanyats d'il·lustracions i imatges d'època. El llibre conclou amb un a selecció d'articles de premsa de referència sillera apareguts a El rincón d'Arlemar (Canfali Marina Alta).

MONCHO, Jesús.
La ciutat turística de hui al País Valencià. El cas de la Marina Alta. Col·lecció bàsica, 15. Editorial Denes. Paiporta: 2008. 200 pàg.

En aquest estudi, Moncho fa un repàs a la història del turisme a la comarca de la Marina Alta i planteja la necessitat de resoldre la insostenibilitat de la depredació urbanística del territori mitjançant acords intracomarcals que permeten encarar amb garantia d'èxit l'esdevenidor turístic.

Cardona, Joan Josep.
Orgues i organistes de Benissa. Tramuntana, 2. Ajuntament de Benissa. Benissa: 2009. 61 pàgines.

Estudi que recupera per a les generacions presents i futures aspectes com l'orgue de la parròquia de Benissa, les capelles corals, els instruments auxiliars i les persones que oferiren el servei de la música.

Capó, Bernat.
Viatges i aventures de Pere Bigot. De Berdica a Navayork. Miratges, 18. Edicions del Bullent. Picanya: 2008.

Pedro Ivars Sala. Pere Bigot. Fill de Manuel i de Roser. Nascut a Berdica, Benissa,

Alacant, Espanya, el dia 25 de juliol de 1901. Ciutadà dels Estats Units d'Amèrica des

de l'any 1953. Fadrí. De professió, les disfresses, l'acordió i la bondat que desborda

per cadascuna de les artèries del seu gran cor.

Mas, J. i J.
Noguera.
Crònica del Xaló finiseccular 1880-1899. Mirades cap a Xaló, 6. Ajuntament de Xaló. La Pobla Llarga: 2009. 302 pàgines.

Aquesta obra arreplega la relació dels fets més significatius, interessants i, fins i tot, curiosos que es van succeir en els darrers anys del segle XIX. De manera conscient, els autors hi han barrejat tant dades concretes sobre aspectes de la vida quotidiana dels veïns i veïnes de Xaló com referències a la tasca desenvolupada pels diferents governs locals d'aquell període històric, amb el propòsit de donar una visió que resulte àmplia i alhora comprensible per a qualsevol lector.

S'acabà d'estampar el dia
2 de novembre de 2009
a Gràfiques Grimalt
de Pedreguer